

Dosarul nr. 2ra-69/21

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău (jud. V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima)

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Anatolie Țurcan
Victor Boico
Elena Cobzac

examinând recursul declarat de Radu Scurtu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Radu Scurtu împotriva lui Mihail Luca, Nataliei Luca, Evgheniei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii cu privire la repunerea în termen a acțiunii, rezoluțiunea contractului de avans, încasarea sumei avansului, a dobânzii de întârziere, a costului îmbunătățirii bunului, declararea nulă a contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată și

la cererea reconvențională a lui Mihail Luca împotriva lui Radu Scurtu și Societății cu Răspundere Limitată „Bridis-Grup” cu privire la încasarea sumei pentru folosirea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil

împotriva deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Mihail Luca și apelul declarat de Radu Scurtu, casată parțial hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău și încetat în această parte procesul, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută

constată:

La 26 noiembrie 2014, Radu Scurtu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Luca și Iurii Varinschii cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 octombrie 2008, între el, Mihail Luca și Iurii Varinschii a fost încheiat un contract de avans, potrivit căruia Mihail Luca și Iurii Varinschii s-au obligat să-i vândă bunul imobil cu destinația nelocativă din str. XXXXX mun. XXXXX, până la 8 noiembrie 2008, la prețul de 200 000 de dolari SUA.

Conform pct. 1 din contractul de avans, dânsul a transmis lui Mihail Luca și Iurii Varinschii suma de 199 000 de dolari SUA, fiindu-i transmisă încăperea nelocativă din str. XXXXX mun. XXXXX, în care, cu acordul coproprietarilor, a fost executată reparația capitală.

A comunicat că până în prezent Mihail Luca și Iurii Varinschii se eschivează de la executarea contractului în avans și anume la încheierea legală a contractului de vânzare a imobilului și înregistrarea contractului la ÎS „Cadastru” și nici nu restituie suma recepționată de 199 000 de dolari SUA.

La fel, a menționat că la 5 noiembrie 2014, a fost respinsă acțiunea lui cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și obligarea OCT Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 514, 666 Cod civil.

A solicitat încasarea din contul lui Mihail Luca și Iurii Varinschii în beneficiul lui a sumei de 199 000 de dolari SUA, echivalentul în lei la data executării hotărârii judecătorești și a cheltuielilor de judecată.

La 23 februarie 2015, Mihail Luca a depus cerere reconvențională împotriva lui Radu Scurtu cu privire la încasarea sumei și evacuarea din bunul imobil.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că la 15 aprilie 2005 între SRL „Bridis Grup”, reprezentată de Radu Scurtu și proprietarii imobilului din str. XXXXX mun. XXXXX, Natalia Luca, Mihail Luca, Tatiana Varinschii și Iurii Varinschii a fost încheiat contractul de locațiune, în baza căruia SRL „Bridis Grup” a primit autorizația de funcționare nr.17078 din 19 mai 2005.

Prin hotărârea din 28 februarie 2008 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost delimitat imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 30 octombrie 2008, a fost încheiat contractul de avans nr. 8282 între Mihail Luca, Iurii Varinschii și Radu Scurtu, în baza căruia Radu Scurtu a acordat un avans în mărime de 199 000 de dolari SUA, cu scopul încheierii ulterioare a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului – subsolul din str. XXXXX mun. XXXXX, la prețul de 200 000 de dolari SUA.

A comunicat că la 9 ianuarie 2010, între SRL „Bridis Grup” și Natalia Luca a fost încheiat un nou contract de locațiune.

La XXXXX, a decedat coproprietarul imobilului în litigiu, Tatiana Varinschii.

A mai menționat că prin decizia din 5 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 19 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 30 septembrie 2013 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, prin care a fost respinsă acțiunea lui Radu Scurtu împotriva lui Mihail Luca și Iurii Varinschii cu privire la recunoașterea legalității tranzacției de vânzare-cumpărare a subsolului în litigiu la prețul de 200 000 de dolari SUA, recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea OCT Chișinău de a înregistra dreptul de proprietate asupra subsolului.

Totodată, a fost respinsă și acțiunea înaintată de Natalia Luca împotriva lui Radu Scurtu, Iurii Varinschii, Alexandru Varinschii și Andrei Varinschii cu privire la recunoașterea nulă a contractului de avans din 30 octombrie 2008 și aducerea părților la poziția inițială li acțiunea înaintată de el împotriva lui Radu Scurtu și Iurii Varinschii cu privire la rezilierea contractului de avans.

Astfel, conform deciziei din 5 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, dreptul de proprietate asupra subsolului menționat îi aparține lui, dar Radu Scurtu a ignorat această decizie și desfășoară în continuare activitatea de întreprinzător în bunul imobil fără acordul lui, încasează beneficii pe urma folosirii bunului imobil și

nu dorește eliberarea acestuia benevol, încălcându-i astfel dreptul legal de dispoziție asupra proprietății sale.

A precizat că potrivit certificatului eliberat de Centrul de Evaluări Imobiliare, subsolul în litigiu are o suprafață de 147 m², poate fi dat în locațiune lunară cu o sumă de 38 505 de lei.

Astfel, fiind coproprietar a 1/2 din acest subsol, a suportat pierderi pe care le estimează la suma de 19 252,50 de lei.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea de la Radu Scurtu în beneficiul lui a sumei de 1 146 977,30 de lei, cu titlu de plată pentru folosirea imobilului, evacuarea lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Pe parcursul examinării cauzei, Radu Scurtu a depus mai multe cereri de concretizare a acțiunii inițiale împotriva lui Mihail Luca, Nataliei Luca, Evgheniei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii, solicitând repunerea în termenul de înaintare a acțiunii, rezoluțiunea contractului de avans din 30 octombrie 2008, încasarea în mod solidar de la Iurii Varinschii, Alexandru Varinschii, Andrei Varinschii, Mihail Luca și Natalia Luca în beneficiul lui a avansului în mărime de 199 000 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în mărime de 142 909,27 de dolari SUA pentru perioada 9 noiembrie 2008-30 martie 2015, a costului îmbunătățirilor imobilului aduse în valoare de 1 314 774,12 de lei, declararea nulității contractului de donație nr. 740 din 26 februarie 2015 încheiat între Natalia Luca și Evghenia Luca, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 februarie 2016, Mihail Luca a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului acțiunii împotriva lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup”, prin care a solicitat încasarea de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui a sumei de 1 146 977,30 de lei, cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și a sumei de 1 000 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Radu Scurtu.

A fost constatat că Radu Scurtu la înaintarea acțiunii civile nu a depășit termenul prescripției extinctive.

A fost rezoluționat contractul de avans din 30 octombrie 2008 încheiat între Radu Scurtu, Mihail Luca și Iurii Varinschii.

Au fost încasate de la Mihail Luca și Iurii Varinschii în beneficiul lui Radu Scurtu câte 99 500 de dolari SUA, cu titlu de avans și 408,90 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, în total, câte 99 908,90 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărârii.

A fost încasată în mod solidar de la Mihail Luca și Iurii Varinschii în beneficiul lui Radu Scurtu suma de 34 367,75 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, pretențiile din acțiunea inițială au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost admisă parțial acțiunea reconvențională înaintată de Mihail Luca.

Au fost încasate în mod solidar de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui Mihail Luca suma de 407 206,80 de lei cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și suma de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 408 206,80 de lei.

A fost dispusă evacuarea lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” din subsolul și mansarda, parte componentă a imobilului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

A fost încasată de la SRL „Bridis Grup” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 316,20 de lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Luca Mihail și Radu Scurtu au contestat-o cu apel.

La 6 iunie 2017, în cadrul instanței de apel, Radu Scurtu a depus cerere privind majorarea cuantumului cerințelor din acțiunea inițială, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 59 195,67 de dolari SUA pentru perioada 1 aprilie 2015 – 22 august 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 28045,37 de dolari SUA pentru perioada 23 august 2016-2 iunie 2017 (f. d. 207 vol. III).

La 19 februarie 2018, Mihail Luca a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului acțiunii, prin care a solicitat încasarea de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui a sumei de 728 824,60 de lei, cu titlu de plată pentru folosirea imobilului.

Prin decizia din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Luca Mihail și Radu Scurtu și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 5 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Radu Scurtu, reprezentat de avocatul Aliona Proni și Mihail Luca, casată integral decizia din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Mihail Luca și apelul declarat de Radu Scurtu, casată parțial hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, în partea încasării de la Mihail Luca în beneficiul lui Radu Scurtu a sumelor de 99 500 de dolari SUA cu titlu de avans, 408,90 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și 34 367,75 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în partea soluționării acțiunii reconvenționale cu privire la încasarea plății pentru folosirea bunului imobil, care a fost admisă parțial și încasată de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup”, în mod solidar, în beneficiul lui Mihail Luca suma de 408 206,80 de lei cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și evacuarea lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” din subsolul și mansarda, parte componentă a imobilului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

A fost încetat procesul în partea pretențiilor înaintate de Radu Scurtu față de Mihail Luca și în partea cererii reconvenționale înaintate de Mihail Luca împotriva lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup”.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 21 octombrie 2020, Radu Scurtu a declarat recurs împotriva deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii cerințelor înaintate din acțiunea inițială.

În motivarea recursului a invocat că în conformitate cu pct. 2 din contractul de avans încheiat la data de 30 octombrie 2008, între el, Mihail Luca și Iurii

Varinschii, contractul de vânzare-cumpărare bunul a bunului imobil cu destinația nelocativă din str. Independenței 21 mun. Chișinău, urma a fi încheiat până la data de 8 noiembrie 2008.

Luând în considerație că condițiile contractului de avans din 30 octombrie 2008, de către Iurii Varinschii și Mihail Luca nu au fost executate, ultimii urmau să-i restituie mijloacele bănești în sumă de 199000 de dolari SUA, în contul achitării spațiului comercial.

A indicat că debitorul este obligat să repare prejudiciul cauzat creditorului ca urmare a neexecutării obligației pecuniare asumate, inclusiv prin încasarea dobânzii de întârziere, iar debitorul este în întârziere începând cu ziua următoare din data prevăzută în contract pentru executare. Prin neexecutare se va înțelege manifestarea unui comportament din partea persoanei obligate care ar permite de a concluziona lipsa intenției de executare.

Dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contract scris între părți.

A relevat că în cadrul Curții de Apel Chișinău, dânsul a depus o cerere de majorare a cuantumului cerințelor din acțiune în baza art. 60 CPC, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 59195,67 de dolari SUA, însă cererea privind încasarea dobânzii de întârziere calculate suplimentar nu a fost examinată de către instanța de apel.

A obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au respins cerința lui privind încasarea datoriei în mod solidar din partea copârâților Mihail Luca, Nataliei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii.

Cu referire la prevederile art. 24 alin. (2) Codul familiei, a menționat că soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, fie și numai de unul dintre ei.

A subliniat că mijloacele bănești în sumă de 199000 de dolari SUA au fost primiți de Mihail Luca și Iurii Varinschii, în timpul în care Mihail Luca a fost în relații de căsătorie cu Natalia Luca, iar Iurii Varinschii în relații de căsătorie cu Tatiana Varinschii, prin urmare mijloacele bănești primite de la el, nu pot fi considerate ca mijloace bănești primite pentru folosință individuală.

A remarcat recurentul că Iurii Varinschii pe parcursul examinării cauzei a menționat că Natalia Luca și Tatiana Varinscaia au știut despre primirea mijloacelor bănești în baza contractului de avans, fapt confirmat și de către intervenientul accesoriu Vasili Rîhlea, atras în procesul civil la acțiunea lui Radu Scurtu privind valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

A mai explicat că după încheierea contractului de avans din 30 octombrie 2008, Mihail Luca și Iurii Varinschii au confirmat intenția de a transmite în proprietatea lui Radu Scurtu încăperea din str. XXXXX mun. XXXXX prin eliberarea acordului de a executa reparația capitală a încăperilor, iar în perioada 2008-2009, dânsul, din contul mijloacelor proprii a executat lucrările de construcție/reparație/reamenajare în încăperea din str. XXXXX mun. XXXXX, în sumă totală de 1314774,12 de lei, fapt confirmat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 103 din 27 martie 2015, anexat la materialele dosarului, motiv pentru care a considerat că este îndreptățit să solicite încasarea costului îmbunătățirilor aduse bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

A evidențiat că după înaintarea prezentei acțiuni și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, Natalia Luca a înstrăinat partea imobilului din str. XXXXX mun. XXXXX, ce-i aparține în baza hotărârii din 28 februarie 2008 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, fiicei Eugeniei Luca.

A susținut că contractul de donație nr. 740 din 26 februarie 2015 încheiat între Natalia Luca și Eugenia Luca este fictiv și urmează a fi declarat nul în baza prevederilor art. 221 și 223 Cod civil, în vigoare la acel moment.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 24 septembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 229 vol. IV).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 octombrie 2020, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel cu remiterea cauzei în partea dată spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei denotă că Radu Scurtu înaintând acțiunea în judecată, cu ulterioarele concretizări depuse în cadrul primei instanțe, împotriva lui Mihail Luca, Nataliei Luca, Evgheniei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii, a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acțiunii, rezoluțiunea contractului de avans din 30 octombrie 2008, încasarea în mod solidar de la Iurii Varinschii, Alexandru Varinschii, Andrei Varinschii, Mihail Luca și Natalia Luca în beneficiul lui a avansului în mărime de 199 000 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în mărime de 142 909,27 de dolari SUA pentru perioada 9 noiembrie 2008-30 martie 2015, a costului îmbunătățirilor aduse imobilului în valoare de 1 314 774,12 de lei, declararea nulității contractului de donație nr. 740 din 26 februarie 2015 încheiat între Natalia Luca și Evghenia Luca, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său, Mihail Luca înaintând acțiunea reconvențională împotriva lui Radu Scurtu, cu ulterioarele concretizări a solicitat încasarea de la Radu Scurtu și

SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui a sumei de 1 146 977,30 de lei, cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și a sumei de 1 000 de lei cu titlu de taxă de stat.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis parțial acțiunea înaintată de Radu Scurtu, a constatat că Radu Scurtu la înaintarea acțiunii civile nu a depășit termenul prescripției extinctive, a rezoluționat contractul de avans din 30 octombrie 2008 încheiat între Radu Scurtu, Mihail Luca și Iurii Varinschii, a încasat de la Mihail Luca și Iurii Varinschii în beneficiul lui Radu Scurtu câte 99 500 de dolari SUA, cu titlu de avans și 408,90 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, în total, câte 99 908,90 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărârii, a încasat în mod solidar de la Mihail Luca și Iurii Varinschii în beneficiul lui Radu Scurtu suma de 34 367,75 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare, în rest, a respins pretențiile din acțiunea inițială ca neîntemeiate. A admis parțial acțiunea reconvențională înaintată de Mihail Luca și a încasat în mod solidar de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui Mihail Luca suma de 407 206,80 de lei cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și suma de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total, suma de 408 206,80 de lei, a dispus evacuarea lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” din subsolul și mansarda, parte componentă a imobilului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX. Totodată, a încasat de la SRL „Bridis Grup” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 316,20 de lei.

Este cert și faptul că la 6 iunie 2017, în cadrul instanței de apel, Radu Scurtu a depus cerere privind majorarea cuantumului cerințelor, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 59195,67 de dolari SUA pentru perioada 1 aprilie 2015 – 22 august 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 28045,37 de dolari SUA pentru perioada 23 august 2016-2 iunie 2017 (f. d. 207 vol. III).

Iar la 19 februarie 2018, în cadrul instanței de apel și Mihail Luca a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului din acțiunea reconvențională, prin care a solicitat încasarea de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” în beneficiul lui a sumei de 728 824,60 de lei, cu titlu de plată pentru folosirea imobilului.

Judecând apelurile declarate de către Mihail Luca și Radu Scurtu, instanța de apel prin decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul declarat de Mihail Luca și apelul declarat de Radu Scurtu, a casat parțial hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, în partea încasării de la Mihail Luca în beneficiul lui Radu Scurtu a sumelor de 99 500 de dolari SUA cu titlu de avans, 408,90 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și 34 367,75 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în partea soluționării acțiunii reconvenționale cu privire la încasarea plății pentru folosirea bunului imobil, care a fost admisă parțial și încasată de la Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup”, în mod solidar, în beneficiul lui Mihail Luca suma de 408 206,80 de lei cu titlu de plată pentru folosirea imobilului și evacuarea lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” din subsolul și mansarda, parte componentă a imobilului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX și a încetat procesul în partea pretențiilor înaintate de Radu Scurtu față de Mihail Luca și în partea cererii reconvenționale înaintate de Mihail Luca împotriva lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup”, în rest, a menținut hotărârea primei instanțe.

Este de menționat că prin cererea de recurs depusă de către Radu Scurtu, se invocă dezacordul cu decizia instanței de apel doar în partea respingerii pretențiilor din acțiunea inițială înaintată de Radu Scurtu.

Verificând legalitatea deciziei în partea contestată în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția în partea dată a fost emisă de către instanța de apel cu încălcarea normelor de drept procedural, cât și fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 373 alin. (1) și (2) CPC, potrivit cărora instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

La caz se constată că instanța de apel, judecând apelul declarat de către Radu Scurtu, contrar prevederilor art. 373 alin. (1) CPC, nu s-a expus asupra tuturor cerințelor apelantului Radu Scurtu, fiind cert că acesta a solicitat în instanța de apel și încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 59 195,67 de dolari SUA pentru perioada 1 aprilie 2015 – 22 august 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 28045,37 de dolari SUA pentru perioada 23 august 2016-2 iunie 2017 (f. d. 207 vol. III).

Or, prin prisma prevederilor art. 372 alin. (3) CPC, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții, dar *se pot cere dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală.*

În contextul celor expuse este indubitabil că instanța de apel la judecarea cauzei a admis încălcarea normelor de drept procedural, eroarea judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fapt ce dictează remiterea cauzei la rejudecare.

În altă ordine de idei, în speță se constată, că rejudecând cauza, instanța de apel nu a elucidat în mod desăvârșit argumentele lui Radu Scurtu din cererea de apel, precum că pârâții nu au demonstrat că soția lui Mihail Luca - Natalia Luca și soția lui Iurii Varinschii - Tatiana Varinscaia nu au știut despre încheierea contractului de avans din 30 octombrie 2008 între Radu Scurtu, Mihail Luca și Iurii Varinschii, precum și faptul că suma avansului de 199 000 de dolari SUA, primiți de Mihail Luca și Iurii Varinschii de la Radu Scurtu, nu ar fi fost folosiți pentru necesitățile comune ale familiei acestora (f. d. 39 vol. III).

Or, argumentul dat a fost respins de către instanța de apel printr-o frază generală, menționând că, deși la data transmiterii de către Radu Scurtu a sumei de 199000 de dolari SUA, Mihail Luca era căsătorit cu Natalia Luca, iar Iurii Varinschii era căsătorit cu Tatiana Varinscaia, care a decedat la XXXXX, moștenitori fiind Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii, faptul dat nu constată solidaritatea lui Alexandru Varinschii, Andrei Varinschii și Nataliei Luca față de Radu Scurtu, în cadrul acțiunii inițiale.

Omisiunea instanței de apel de a supune verificării minuțioase aceste argumente invocate în cererea de apel, este cu atât mai vădită cu cât lacunele date au fost menționate și în decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 5 decembrie 2018, constituind unul din motivele de bază de remitere a cauzei la rejudecare.

Or, prin decizia dată, instanța de recurs a invocat că partea pârâtă nu a indicat că soții Luca și Varinschii ar fi dus gospodării separate în perioada când Mihail Luca și Iurii Varinschii au primit suma de 199000 de dolari SUA în temeiul contractului de avans nr. 8282 din 30 octombrie 2008, perioadă când aceștia se aflau în relații de căsătorie cu Natalia Luca și respectiv Tatiana Varinscaia.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că instanța de apel era obligată să elucideze toate incoerențele invocate de către instanța de recurs prin decizia din 5 decembrie 2018, fapt însă ignorat de către aceasta.

De altfel, clarificarea acestor împrejurări devine inevitabilă inclusiv și din considerentul că *în referința depusă de către Iurii Varinschii, Alexandru Varinschii și Andrei Varinschii*, în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Radu Scurtu împotriva lui Mihail Luca, Iurii Varinschii, intervenienți accesorii OCT Chișinău, Vasile Rîhlea, Sergiu Mocan, Eugen Ciobanu privind declararea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și încasarea cheltuielilor de judecată, la cererea reconvențională a lui Mihail Luca împotriva lui Iurii Varinschii și Radu Scurtu cu privire la rezilierea contractului de avans și obligarea lui Radu Scurtu la înlăturarea obstacolelor de posesie și eliberarea imobilului și la cererea intervenientului principal Natalia Luca împotriva lui Radu Scurtu, Iurii Varinschii, Alexandru Varinschii, Andrei Varinschii și intervenienții accesorii Vasile Rîhlea și Sergiu Mocanu privind declararea nulității contractului de avans cu reducerea părților la poziția inițială, *aceștia au declarat că soția lui Iurii Varinschii - Tatiana Varinscaia și soția lui Mihail Luca - Natalia Luca au cunoscut despre încheierea contractului de avans nr. 8282 din 30 octombrie 2008 între Radu Scurtu, Iurii Varinschii și Mihail Luca și primirea de către Iurii Varinschii și Mihail Luca de la Radu Scurtu a sumei avansului de 199000 dolari SUA, iar din suma avansului a fost achitată datoria lor comună de 130 000 de dolari SUA lui Vasile Rîhlea* (f. d. 198 vol. I).

Ca urmare, întru stabilirea certă și definitivă a circumstanțelor relevante pentru soluționarea justă a acțiunii inițiale a lui Radu Scurtu, instanța de apel urma să verifice cu minuțiozitate toate argumentele invocate de părți, reieșind atât din prevederile art. 24 Codul familiei, care stipulează că fiecare soț răspunde pentru obligațiile proprii cu bunurile proprietate personală și cu cota-parte din proprietatea în devălmășie, care poate fi determinată de către instanța judecătorească la cererea creditorului, cât și a prevederilor art. 1540 alin. (2) Cod civil, în vigoare la acel moment, care indică că, dacă cel ce a lăsat moștenirea a fost debitor solidar, moștenitorii poartă această răspundere solidară.

Față de toate aceste considerente, este indubitabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță.

În context, se va menționa ca temei de rejudecare și faptul că prin hotărârea primei instanțe, cheltuielile de judecată în sumă de 34 367,75 de lei, au fost încasate în beneficiul lui Radu Scurtu în mod solidar de la Mihail Luca și Iurii Varinschii.

Instanța de apel admitând apelurile, a casat hotărârea primei instanțe, inclusiv și în partea încasării cheltuielilor de judecată a sumei integrale de 34 367,75 de lei, fără a se expune, însă cu privire la cerința dată, odată cu casarea hotărârii în partea menționată.

În același timp, instanța de recurs remarcă că, având în vedere că acțiunea inițială a lui Radu Scurtu a fost înaintată împotriva lui Mihail Luca, Nataliei Luca, Evgheniei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii cu privire la repunerea în termen a acțiunii, rezoluțiunea contractului de avans, încasarea sumei avansului, a dobânzii de întârziere, a costului îmbunătățirii bunului, declararea nulă a contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată, prin prisma instituției solidarității, adică prin aspectul răspunderii prin pluralitate de subiecte ca parte a raportului juridic, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa decizia instanței de apel în partea acțiunii inițiale a lui Radu Scurtu în întregime, cu remiterea cauzei în această parte spre rejudecare în instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, specificarea din prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC că, trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel poate avea loc doar o singură dată, a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor.

În speță, însă, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurentului, care ar putea produce acestuia daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare a cauzei.

Dat fiind faptul că decizia instanței de apel prin care a fost încetat procesul în partea cererii reconvenționale înaintate de Mihail Luca împotriva lui Radu Scurtu și SRL „Bridis Grup” cu privire la încasarea sumei pentru folosirea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil, nu a fost contestată cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun, prin prisma prevederilor art. 442 alin. (1) CPC, de a se expune cu privire la legalitatea acesteia în partea necontestată.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Radu Scurtu.

Se casează parțial decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Radu Scurtu împotriva lui Mihail Luca, Nataliei Luca, Evgheniei Luca, Iurii Varinschii, Andrei Varinschii și Alexandru Varinschii cu privire la repunerea în termen a acțiunii, rezoluțiunea contractului de avans, încasarea sumei avansului, a dobânzii de întârziere, a costului îmbunătățirii bunului, declararea nulă a contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Mihail Luca împotriva lui Radu Scurtu și Societății cu Răspundere Limitată „Bridis-Grup” cu privire la încasarea sumei

pentru folosirea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil, și anume în partea prin care a fost casată parțial hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, în partea încasării de la Mihail Luca în beneficiul lui Radu Scurtu a sumelor de 99 500 de dolari SUA cu titlu de avans, 408,90 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și 34 367,75 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, încetat procesul în partea pretențiilor înaintate de Radu Scurtu față de Mihail Luca și menținută în rest hotărârea primei instanțe, cu remiterea cauzei în partea dată spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Anatolie Țurcan

Victor Boico

Elena Cobzac